

KOULUJEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN PÄIVITYS - Mobiililaitteet

Raportti syksyn 2025 kyselyiden
tuloksista
10/2025

YLEISTÄ KYSELYSTÄ

■ Kysely oli avoinna 8.-22.10.2025 välisen ajan.

- Kyselystä tiedotettiin huoltajia rehtorin lähettämän Wilma-viestin avulla sekä henkilöstöä palvelujohtajan lähettämällä sähköpostiviestillä.
- Oppilaat täyttivät kyselyn osana koulun normaalia toimintaa.

■ Kyselyn rakenteesta

- Pakollisena kysymyksenä vastattavaksi kyselyssä oli ainoastaan koulu ja oppilaille tämän lisäksi myös luokka-aste.
- Henkilöstö ja huoltajat pystyivät antamaan näkemyksensä mobiililaitteen käytöstä jokaisen vuosiluokkakokonaisuuden osalta erikseen.
- Oppilaat antoivat näkemyksensä vain oman luokka-asteensa osalta, mutta heillä oli lisäksi mahdollisuus tuoda esiin mielipiteitään myös muiden luokka-asteiden osalta avoimessa "Lisäksi haluan vielä sanoa" -kysymyksessä.

■ Kyselyn analysointi

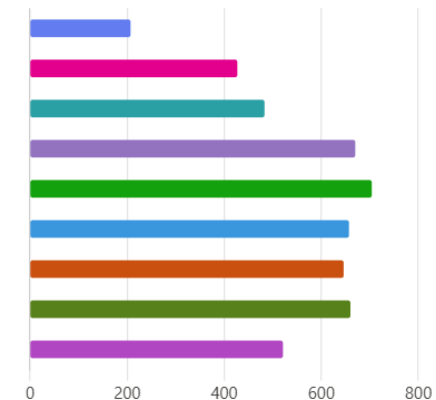
- Kyselyn analysoinnissa avointen vastausten osalta hyödynnettiin Copilot -tekoälyä.
- Tekoälyn tuottama aineisto voi olla virheellistä ja tämän vuoksi koosteita verrattiin vastausaineistoon raportin laatijan toimesta.

Kyselyn vastaajamäärät:

Oppilaat 4966
Huoltajat 2064
Henkilöstö 641

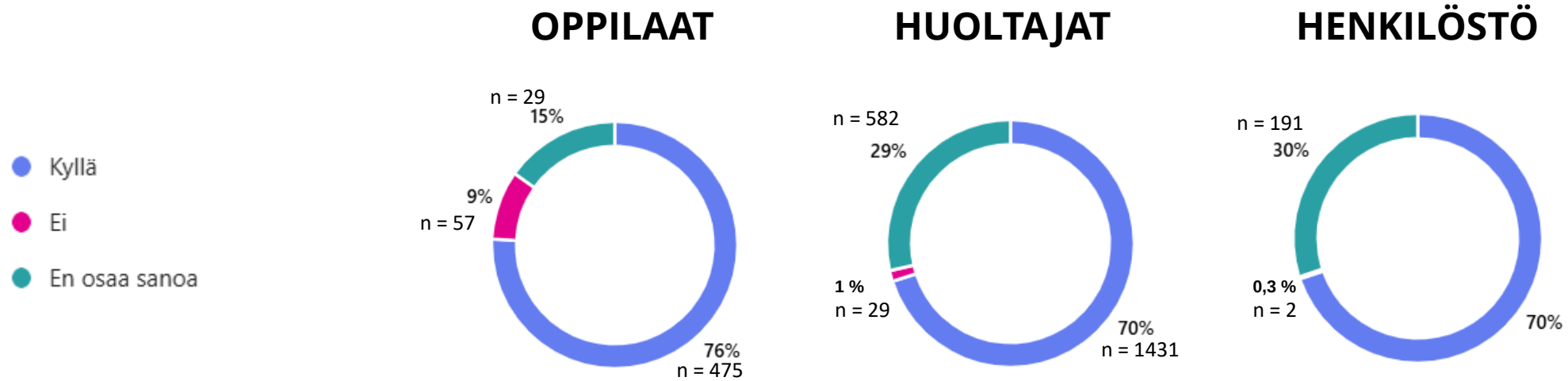
VASTANNEIDEN OPPILAIDEN LUOKKA-ASTE:

1	206
2	426
3	482
4	669
5	703
6	656
7	645
8	659
9	520

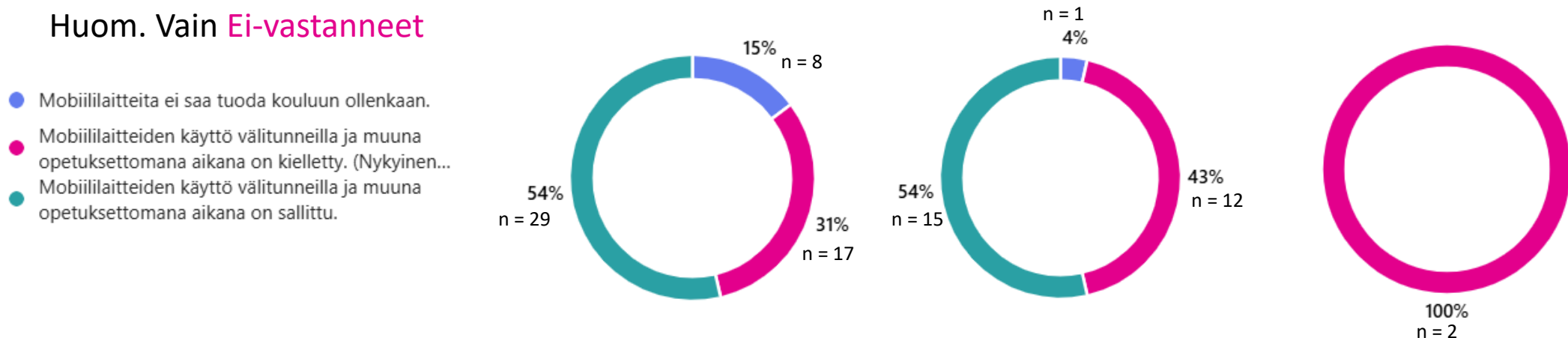
OPPILAIKEN, HUOLTAJIEN JA HENKILÖSTÖN NÄKEMYKSET JÄRJESTYSSÄÄNTÖJEN TOIMIVUUDESTA ERI VUOSILUOKILLA

MIELESTÄNI NYKYINEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖ ON OLLUT TOIMIVA VUOSILUOKILLA 1-2

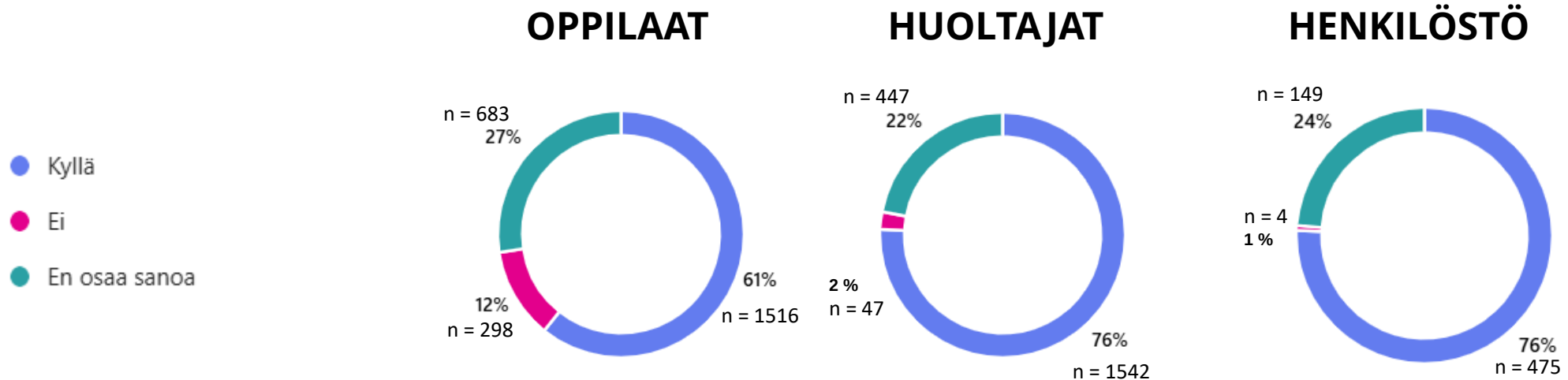

MIKÄ SEURAAVISTA VAIHTOEHDOISTA OLISI MIELESTÄSI TOIMIVIN JÄRJESTYSSÄÄNNÖKSI VUOSILUOKILLA 1-2?

Huom. Vain **Ei-vastanneet**

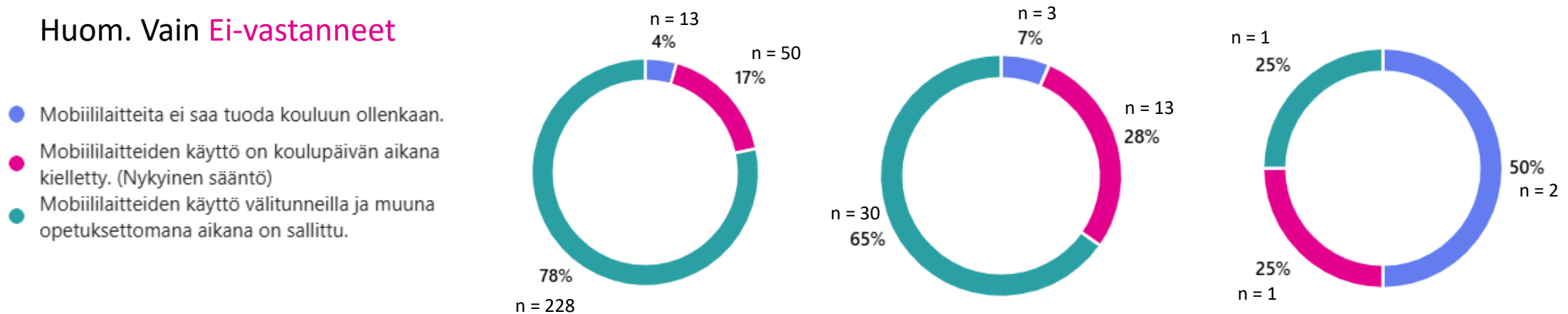

MIELESTÄNI NYKYINEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖ ON OLLUT TOIMIVA VUOSILUOKILLA 3-6

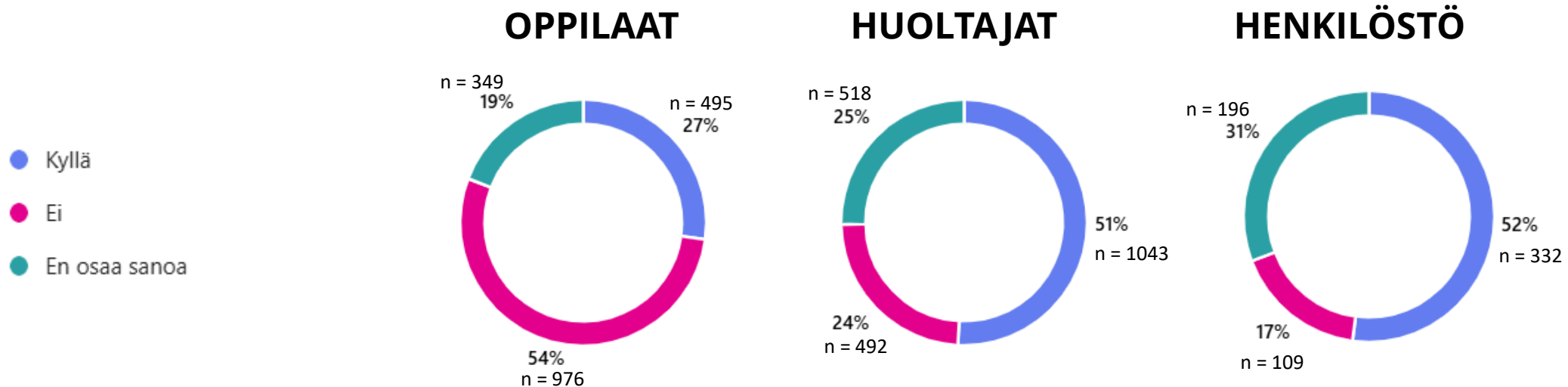

MIKÄ SEURAAVISTA VAIHTOEHDOISTA OLISI MIELESTÄSI TOIMIVIN JÄRJESTYSSÄÄNNÖKSI VUOSILUOKILLA 3-6?

Huom. Vain **Ei-vastanneet**

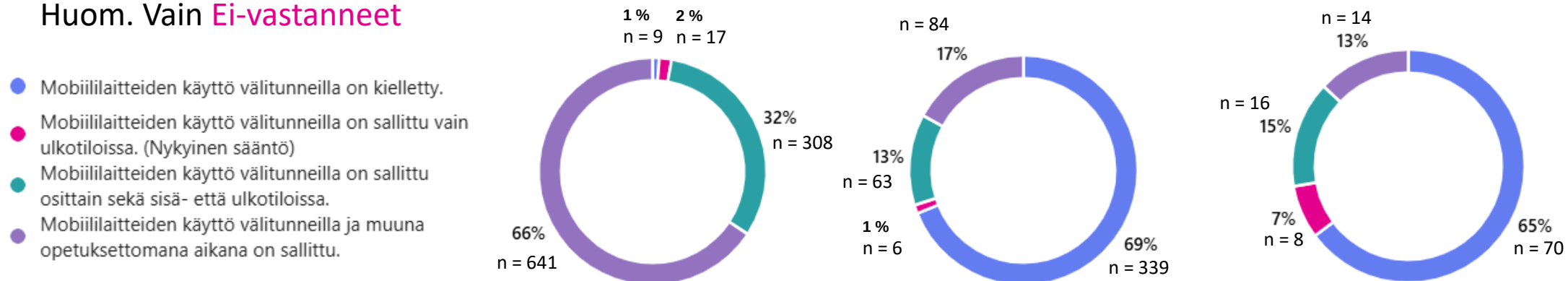

MIELESTÄNI NYKYINEN JÄRJESTYSSÄÄNTÖ ON OLLUT TOIMIVA VUOSILUOKILLA 7-9

MIKÄ SEURAAVISTA VAIHTOEHDOISTA OLISI MIELESTÄSI TOIMIVIN JÄRJESTYSSÄÄNNÖKSI VUOSILUOKILLA 7-9?

Huom. Vain **Ei-vastanneet**

KOONTI OPPILAIDEN, HUOLTAJIEN JA HENKILÖSTÖN VASTAUKSISTA "LISÄKSI HALUAN VIELÄ SANOA" -KYSYMYKSEEN

OPPILAAT

- TEKOÄLYKOOSTE VASTAUKSISTA

(n=1812)

1. Kieltojen ja rajoitusten kannatus

- Monet alakoululaiset ja osa yläkoululaisista pitävät nykyistä puhelin- ja mobiililaitekieltoa hyvänä. Perusteluina mainitaan:
 - Keskittyminen paranee tunneilla.
 - Välitunneilla tulee enemmän leikkiä ja sosiaalista kanssakäymistä.
 - Puhelimet voivat aiheuttaa häiriöitä ja kiusaamista.
 - "On hyvä, ettei kännykkää katsota koko ajan.", "Puhelin häiritsisi liikaa, on hyvä että ne ovat repussa."

2. Kriittikki ja toiveet sallivammasta käytöstä

- Erityisesti yläkoululaiset kokevat rajoitukset liian tiukoiksi:
 - Puhelinta halutaan käyttää välitunneilla, erityisesti sisätiloissa (esim. talvella).
 - Puhelinta tarvitaan Wilman, lukujärjestyksen, viestien ja harrastusten hoitamiseen.
 - Yksinäisille oppilaille puhelin on tärkeä yhteydenpitoväline.
 - Kielto koetaan epäreiluksi, jos aiemmin on saanut käyttää puhelinta.
 - "Olisi hyvä, jos puhelinta saisi käyttää edes välitunnilla.", "Talvella on kylmä mennä ulos katsomaan Wilmaa.", "Puhelin tuo turvaa, jos ei ole kavereita."

3. Käytännön ongelmat ja epäselvyydet

- Monet mainitsevat, että sääntöjä kierretään: puhelimia käytetään salaa vessoissa ja käytävillä.
- Merkintöjä ja jälki-istuntoja tulee helposti, joskus jopa siitä että puhelin on taskussa.
- Osa kokee, että kielto lisää levottomuutta ja jopa kiusaamista, kun tekemistä ei ole.
- "Kaikki käyttävät puhelinta kuitenkin, vaikka se on kielletty.", "Ilman puhelinta tulee enemmän paikkojen rikkomista ja tappeluja."

4. Ehdotukset ja kompromissit

- Useat ehdottavat, että puhelinta voisi käyttää ainakin välitunneilla, mutta ei oppitunneilla.
- Joissain vastauksissa toivotaan, että sisävälitunneilla puhelimen käyttö olisi sallittua, erityisesti huonolla säällä.
- Ehdotetaan, että puhelimen käyttö voisi olla sallittua tietyillä välitunneilla tai opettajan luvalla.
- "Voisi olla yksi puhelinvälkä päivässä.", "Sallitaan puhelin Wilman ja lukujärjestyksen katsomiseen."

5. Ikäryhmä- ja koulukohtaiset erot

- Alakoululaiset suhtautuvat kieltoihin pääosin myönteisesti.
- Yläkoululaisilla ja erityisesti 7.-9.-luokkalaisilla on enemmän kriittisiä ja sallivampia näkemyksiä.
- Joissain kouluissa mainitaan, että sääntöjä ei noudateta tai valvota tasapuolisesti.

Tiivistettynä

- **Alakoululaiset** kannattavat rajoituksia, mutta **yläkoululaiset** toivovat joustavampaa ja luottamukseen perustuvaa sääntelyä.
- **Välituntien** puhelinkielto jakaa mielipiteitä: osa pitää sitä hyvänä, osa kokee sen epäreiluksi ja epäkäytännölliseksi.
- **Käytännön kompromissit** (esim. sallittu käyttö tietyillä välitunneilla, Wilman katsominen) saavat kannatusta.

HUOLTAJAT

- TEKOÄLYKOOSTE VASTAUKSISTA

(n=789)

1. Kieltojen ja rajoitusten vahva kannatus

- Suurin osa huoltajista kannattaa mobiililaitteiden käytön rajoittamista koulupäivän aikana – erityisesti alakoulussa, mutta myös yläkoulussa.
- Perustelut:
 - Keskittyminen ja työrauha paranevat, sosiaaliset taidot ja vuorovaikutus lisääntyvät, liikkuminen ja ulkoilu välitunneilla lisääntyy, kiusaaminen ja haitallinen somekäyttäytyminen vähenevät.
 - "Lapset eivät tarvitse puhelinta koulupäivän aikana.", "Kännykät pois koko koulupäivän ajaksi, myös yläkoulussa.", "Koulupäivän aikana on hyvä olla kännykkävapaata aikaa."

2. Kriittiset ja joustavuutta toivovat näkökulmat

- Osa huoltajista toivoo sääntöihin joustavuutta erityisesti yläkoululaisille ja erityistilanteisiin:
 - Puhelinta tarvitaan Wilman, lukujärjestyksen, viestien ja harrastusten hoitamiseen.
 - Yhteydenpito kotiin kiireellisissä tilanteissa (esim. lääkärikäynnit, kuljetukset).
 - Erityislusten (esim. nepsy, diabeetikot) kohdalla puhelin/kuulokkeet voivat olla tärkeä tuki.
 - "Välitunnilla voisi olla yksi sallittu hetki käyttää puhelinta.", "Wilman ja lukujärjestyksen tarkistaminen pitäisi olla mahdollista.", "Kuulokkeiden käyttö voisi olla sallittua erityistarpeissa."

3. Käytännön ongelmat ja valvonnan haasteet

- Sääntöjen noudattaminen ja valvonta koetaan haastavaksi, erityisesti yläkoulussa.
- Osa huoltajista kokee, että sääntöjä kierretään (esim. puhelimen käyttö vessoissa).
- Wilma-merkitöjä ja rangaistuksia tulee helposti, joskus kohtuuttomistakin syistä.
- "Valvonta on vaikeaa, oppilaat käyttävät puhelimia salaa.", "Wilma-merkitöjä tulee helposti, vaikka kyse olisi vain kellon katsomisesta."

4. Kellopuhelimet ja älykellot

- Moni huoltaja toivoo, että kellopuhelimet saisi pitää ranteessa koulupäivän ajan, kunhan se on koulutilassa (ei yhteyksiä, vain kello).
- Kellopuhelin koetaan turvallisuutta lisäävänä erityisesti pienillä koululaisilla.
- "Kellopuhelin ranteessa on tärkeä turva koulumatkoilla.", "Kellopuhelin koulutilassa

ei häiritse opetusta."

5. Yksinäisyys, erityistarpeet ja tasa-arvo

- Osa huoltajista nostaa esiin huolen yksinäisistä oppilaista, joille puhelin voi olla tärkeä tuki välitunnilla.
- Erityislusten kohdalla puhelin, kuulokkeet tai musiikin kuuntelu voivat auttaa jaksamisessa ja keskittymisessä.
- Sääntöjen yhdenvertaisuus ja selkeys koetaan tärkeäksi.
- "Yksinäiselle lapselle puhelin voi olla tärkeä tuki.", "Nepsy-lapsille musiikin kuuntelu voi olla tärkeä rauhoittumiskeino."

6. Kehitysehdotukset ja kompromissit

- Ehdotetaan esimerkiksi:
 - Yksi sallittu puhelinvälitunti päivässä.
 - Puhelimen käyttö sallittua vain ulkona.
 - Poikkeuslupa erityistilanteisiin (terveys, erityistarpeet).
 - Selkeämmät ja yhtenäisemmät säännöt kaikille kouluille ja luokka-asteille.
 - Lisää ohjattua toimintaa ja tekemistä välitunneille, jotta puhelinta ei kaivata.

Tiivistettynä

- Valtaosa huoltajista kannattaa mobiililaitteiden käytön rajoittamista koulupäivän aikana.
- Joustoa toivotaan erityisesti yläkoululaisille, erityisoppilaille ja kiireellisiin tilanteisiin.
- Kellopuhelimet ja kuulokkeet erityistarpeissa nousevat esiin toistuvina teemoina.
- Sääntöjen selkeys, yhdenvertaisuus ja valvonnan toimivuus ovat tärkeitä.

HENKILÖSTÖ

- TEKOÄLYKOOSTE VASTAUKSISTA

(n=238)

1. Nykyisen järjestyssäännön toimivuus

- Suurin osa vastaajista kokee, että nykyinen järjestyssääntö on ollut toimiva etenkin alakoulun puolella (1–6 lk). Yläkoulussa (7–9 lk) näkemykset ovat hieman jakautuneempia, mutta pääosin myönteisiä.
- Monet mainitsevat, että sääntö on rauhoittanut oppitunteja ja vähentänyt puhelinten käyttöä tunneilla.

2. Mobiililaitteiden käyttö välitunneilla

- Yleisin linjaus on, että mobiililaitteiden käyttö on kielletty sisätiloissa, mutta sallittu ulkovälitunneilla. Tätä mallia pidetään toimivana, koska se motivoi oppilaita ulkoilemaan.
- Osa henkilöstöstä kannattaa täyskieltoa (myös ulkona), mutta moni pitää sitä vaikeasti valvottavana ja pelkää, että se lisää piilokäyttöä (esim. vessassa).
- Useissa kommentteissa korostetaan, että ulkona sallittu käyttö on lisännyt ulkoilua ja vähentänyt sisällä tapahtuvaa puhelimen käyttöä.

3. Valvonnan ja seuraamusten haasteet

- Valvonnan koetaan olevan erityisesti yläkouluissa haastavaa, ja osa toivoo yhtenäisiä toimintamalleja seuraamuksille (esim. puhelimen takavarikointi koulupäivän ajaksi).
- Joissain kouluissa on käytössä ns. ”kännykkähotelli” tai muu säilytysratkaisu.

4. Poikkeukset ja erityistilanteet

- Erityisoppilaiden kohdalla mobiililaitteita saatetaan tarvita kommunikoinnin apuvälineenä.
- Älykellojen ja kellopuhelinten käyttöön toivotaan selkeyttä: useat pitävät hyväksyttävänä, että ne ovat ranteessa koulutilassa, mutta eivät käytössä oppitunneilla.

5. Pedagoginen käyttö ja Wilma

- Moni nostaa esiin tarpeen käyttää mobiililaitteita Wilman, Teamsin tai muiden

oppimissovellusten käyttöön. Osa ehdottaa, että laitteiden käyttö sallittaisiin oppimistarkoituksessa tai että tähän olisi varattu erillinen tila.

- Huolta aiheuttaa se, että viestintä kodin ja koulun välillä vaikeutuu, jos puhelinta ei saa käyttää edes ulkona.

6. Sääntöjen vaikutukset koulun arkeen

- Sääntöjen tiukentamisen koetaan lisänneen yhteisöllisyyttä, vuorovaikutusta ja oppilaiden aktiivisuutta välitunneilla.
- Toisaalta osa henkilöstöstä kokee, että sääntöjen valvonta kuormittaa henkilökuntaa ja aiheuttaa ristiriitoja oppilaiden kanssa.

7. Kehitysehdotuksia

- Toivotaan selkeämpiä ja yhtenäisempiä ohjeita sekä koko kaupunkia koskevaa linjausta.
- Ehdotetaan, että puhelimille olisi selkeä säilytyspaikka koulupäivän ajaksi.
- Moni toivoo, että mahdolliset muutokset sääntöihin tehtäisiin lukuvuoden alusta, ei kesken vuoden.

Tiivistettynä

- **Nykyinen malli (kielto sisällä, sallittu ulkona) saa laajaa kannatusta, mutta täyskieltoa pidetään vaikeasti valvottavana ja osin ongelmallisena.**
- **Valvonnan ja seuraamusten yhtenäistäminen sekä poikkeustilanteiden huomiointi (esim. erityisoppilaat, pedagoginen käyttö) nousevat tärkeiksi kehityskohteiksi.**
- **Sääntöjen vaikutukset ovat pääosin myönteisiä: oppitunnit ovat rauhoittuneet ja sosiaalinen vuorovaikutus lisääntynyt, mutta henkilöstön kuormitus ja yksittäistapaukset aiheuttavat haasteita.**